

တဖျိဘဉ်အစၢ- တၢ်ဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါတၢ်ထီၣ်ကွၢ်အိးစံၣ်က့ၣ်လၢသ့ၣ်ပူၤအစၢ

မံၣ်န့ၣ်စိထီၣ် တၢ်သမံသမိးဖိသၣ်
အိၣ်ဖျါထီၣ်သီအတၢ်တီၢ်ကျဲၤ

နဖိ တဖျိ တၢ်သမံသမိး ထီၣ်ကွၢ်အိးစံၣ်က့ၣ်လၢသ့ၣ်ပူၤအစၢဘဉ်န့ၣ်လီၤ.

သးအတၢ်ဆါလၢအဟဲပၣ်ထွဲလၢအိၣ်ဖျါလံၤလံၤလၢအလီၤဘဉ်ယီၣ် (CCHD) စံးတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

သးအကွၢ်အဂီၤတလၢပဲၤတၢ်ဆါလၢ အဟဲပၣ်ယုၣ်လၢအိၣ်ဖျါထီၣ်လံၤလံၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျါလၢ အတလၢတပဲၤလၢတၢ်ထီၣ်ဘဉ်အိၣ်ညါန့ၣ်တကလုာ်န့ၣ် လီၤ. သးအကွၢ်အဂီၤတလၢပဲၤတၢ်ဆါလၢ အအိၣ်ဖျါထီၣ်လံၤလံၤတဖၣ်န့ၣ် ငှးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ကိတၢ်ခဲလၢ သးအတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဆိလီၤသးအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် သ့ၣ်ယုၤအကျိၤအကျဲၤ လၢသးအပူၤအ ဂီၢ်န့ၣ် လီၤ. CCHD န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ သးအကွၢ်အဂီၤတလၢပဲၤတၢ်ဆါလၢ တၢ်ကဘဉ်ဘိးဘဉ်အိၣ်ဆိဆိလၢ ကမၤစၢၤ,ဒိသဒၢ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကိတၢ်ခဲအဂၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဘဉ်မနုၤအယီၤ တၢ်သမံသမိးကွၢ် ယယီ န့ၣ်အရ့ဒိၣ်လဲၣ်.

တၢ်ဒိကွၢ်အိၣ်လံၤထီၣ်စိတချုးအိၣ်ဖျါထီၣ်န့ၣ် ကထံၣ်န့ၢ်ဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်ဘဉ်ထွဲ CCHD တနီၤဘဉ်ဆဉ်, တၢ်တချုးလၢ ဖိသၣ် အိၣ်ဖျါထီၣ်ဘဉ်ဒိးတၢ်ဂ့ၢ်ခဲလၢတၢ်ထီၣ်ဆိအိၣ်တသ့ဘဉ် .. တၢ်သမံသမိးကွၢ်ဖိသၣ်ဖဲအအိၣ်ဖျါထီၣ်သီသီမ့ၢ်တအိၣ်ဖိသၣ် လၢအိၣ်ဒိး CCHD တဖၣ်န့ၣ် တဘျီတခိၣ် တၢ်ဆုၢ်ကဒါက့ၤအိၣ်ဆူၣ်ဟံၣ် လၢတအိၣ်ဒိးတၢ်ကွၢ်ထွဲ မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဖျါလၢ အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အယီၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲအိၣ်လၢဟံၣ် အခါဖိသၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤကအိၣ်ထီၣ်ဒိး တၢ်ကိတၢ်ခဲတၢ်ကိတၢ်ခဲ လၢ အနးနးကျိၤကျိၤတဖၣ်ဒိး ညီၣ်န့ၣ်လိၣ်ဘဉ်ဝဲ ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ကွၢ်ထွဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်မ့ၢ်ထီၣ်ဆိ ဝဲဒၣ်CCHD, ဘဉ်ဆဉ်ဖိသၣ်အိၣ်ဖျါထီၣ်သီတဖၣ် တၢ်ကူၤစၢၤယါဘျါအိၣ်သ့ဒိး ကအိၣ်မူပဲၤဒိး တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ် ချ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံသမိးကွၢ်ဖိသၣ်တဖၣ်လၢ ယယီ ဒိလဲၣ်.

ဖိသၣ်တဖၣ်န့ၣ် တၢ်သမံသမိးကွၢ်အိၣ်ဖျါ တၢ်ထီၣ်ကွၢ် ယယီဖိလၢတၢ်ကိးအမံၤလၢအိးစံၣ်က့ၣ်လၢ သ့ၣ် ပူၤ(pulse oximetry)န့ၣ်လီၤ. တၢ်ထီၣ်ကွၢ်အိးစံၣ်က့ၣ်လၢ သ့ၣ်ပူၤ(pulse oximetry) န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်သမံသမိးအကျိၤအ ကျဲလၢအချ့ဒိး တဆါဘဉ်ဒိး မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ဟံလီၤ ဖဲကဟၣ်ပိးလီၤလၢအိၣ်ဒိးနီၤအ တၢ်သ့ၣ် ညါတဖၣ်လၢ ဖိသၣ် အဖံးဘုၣ်အလီၤ (လီၤဆိဒၣ်တၢ်အစုဒိးအခိၣ်) လၢကဆၢဝဲၣ် အိးစံၣ်က့ၣ်အနီၣ်ထီၣ်လၢ သ့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်မ့ၢ်တဖျိ တၢ်ထီၣ်ကွၢ်အိးစံၣ်က့ၣ်လၢ သ့ၣ်ပူၤ(စကျဲနုၤ သထထဲနအမပ)အတၢ်သမံသမိး အခိပညီန့ၣ် မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

အခိပညီမ့ၢ်ဝဲတၢ်ထီၣ်န့ၣ် အိးစံၣ်က့ၣ်စ့ၤဝဲဒၣ်လၢ ဖိသၣ်အသ့ၣ်ပူၤ န့ၣ် လီၤ. အိးစံၣ်က့ၣ်စ့ၤဝဲ န့ၣ်ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကမ့ၢ်CCHD အတၢ်ပနီၣ်မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်အဂၤ ဒိအမ့ၢ် တၢ်ကသါထီၣ်သါလီၤအတၢ်ဂ့ၢ်ကိ တဖၣ် မ့ တမ့ၢ် တၢ်ဘဉ်ကူဘဉ်ကိတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကလိၣ်ဘဉ်တၢ်သမံသမိးမၤကွၢ်တၢ်ဆူၣ်ညါလၢတၢ်ကယုထံၣ်န့ၣ်ဘဉ်မနုၤအယီၤ အိးစံၣ်က့ၣ် အနီၣ်ထီၣ်စ့ၤဝဲအဂ့ၢ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

မနုၤကလဲထီၣ်အသးလၢခဲလဲၣ်.

တချုးလၢနၤဒီးနဖိက့ၤဆူဟံၣ်န့ၣ်, ပုၤလၢအဟ့ၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲလၢနဖိ အတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့, အကီၢ် ကရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်တၢ်သမံသမိးဆူညါတဖၣ်ဒီး အကဲၣ်ထံနီၤဖးဒီးမၤ ဆၢတဲာ်ဘၣ်လး မ့ၢ်နဖိအိၣ်ဒီး CCHD ဧါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤကွၢ်ဆူညါတဖၣ်န့ၣ် ကပၣ်ယုၣ်ဒီး တၢ်ထီၣ်ကွၢ်ကဒီးအိးစံၣ်က့ၣ်လၢသွံၣ်ပူၤ, တၢ်ထီၣ်ကွၢ်သးဖျါၣ် (echocardiogram), တၢ်သမံသမိးကွၢ် သး အတၢ်ပူၤ တၢ်ဂဲၤ(electrocardiogram), ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒိကွၢ် အဲးစရလီယဲၤဖဲ သးနီၤပုၤ အလီၤ န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အိၣ်လၢ တၢ်ဆါဟံၣ်လၢ အဟ့ၣ်န့ၣ် တၢ်သမံသမိးတခါမ့ၢ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် နဖိ ကလိၣ်ဘၣ် တၢ်ဆုၤအိၣ်ဆူ တၢ်ဆါဟံၣ်လၢအသမံသမိးတၢ်ဆါအံၤ သ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အစၢလၢ တၢ်မၤန့ၢ်အိၣ်လၢ တၢ်သမံသမိးအါထီၣ်အိၣ်တဖၣ်အံၤတၢ်ဘၣ်ယီၣ်မ့ၢ်အိၣ်လၢအကမ့ၢ်ဖဲ CCHD တခီ, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် နဖိကဘၣ် ထံၣ်လီၢ်အသးဒီး ဖိသၣ်အကသံၣ်သရၣ်လီၤဆီ လၢ အကွၢ်ထွဲ သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့န့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်အကသံၣ်သရၣ်လၢ အကွၢ်ထွဲ သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ ချ့န့ၣ်မ့ၢ်ဖဲ ကသံၣ်သရၣ်လၢ အကွၢ်ထွဲလီၤဆီ ဖိသၣ်အိၣ်ဖျါၣ်ထီၣ်သီ, ဖိသၣ်ဒီးသးစၢ်ဒိၣ်ထီၣ်သီတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီး အသးဖျါၣ် အတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အိၣ်လၢ တၢ်ဆါဟံၣ်လၢ တအိၣ်ဒီးဖိသၣ်အကသံၣ်သရၣ်လၢ အကွၢ်ထွဲ သးအတၢ်ဆါဘၣ်န့ၣ်, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် နဖိတဖၣ် ကလိၣ်ဘၣ် တၢ်ဆုၤအိၣ်ဆူ တၢ်ဆါဟံၣ်လၢ အိၣ်ဒီး ဖိသၣ်အကသံၣ်သရၣ်လၢ အကွၢ်ထွဲ သးအတၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ယါဘျါ ဃလီၤ နီလဲၣ်.

ဖိသၣ်ဆံးဖိလၢအိၣ်ဒီး CCHD တဖၣ်န့ၣ် လိၣ်ဘၣ် တၢ်ကူးကူးယါဘျါလၢ အသးန့ၣ် အခိၣ်ထံးကတၢ်တနံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီး CCHD တကၤစုၣ်စုၣ်န့ၣ် ကလိၣ်ဘၣ် တၢ်ယါဘျါအကျိၤအကျဲလၢ အလီၤဆီလၢ တၢ်ဒုးအိၣ် ထီၣ်အိၣ်လၢ အဝဲအသးဖျါၣ် အတၢ်လီၤတူၣ်လီၤကၢ် အကီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤစၢၤအလီၤလၢ မိၢ်ပၢ်တဖၣ်အကီၢ်

- American Heart Association: www.heart.org
- Lasting Imprint: www.lastingimprint.org
- Mended Little Hearts: www.mendedlittlehearts.org
- Parents for Heart: www.parentsforheart.org
- The Children's Heart Foundation: www.childrensheartfoundation.org

နအဲၣ်ဒီးသံကွၢ်အါထီၣ်ဘၣ်လး တၢ်ထီၣ်ကွၢ်အိးစံၣ်က့ၣ်လၢသွံၣ်ပူၤအဂ့ၢ်ဒါ.

ဝံသးစူၤ ကိးကွၢ် တၢ်သမံသမိးကွၢ်ဖိသၣ်အိၣ်ဖျါၣ်ထီၣ်သီတၢ်တီၢ်ကျဲၤ
(Newborn Screening Program) ဖဲ (800) 664-7772 မ့တမ့ၢ် လဲၤကွၢ်ဖဲ
www.health.state.mn.us/newbornscreening တက့ၢ်.

မၤနီၣ် (notes):